

Foto Mieke Meesen

Ik maak mezelf zo groot mogelijk

De andere kant van Gerrie Hondius

► Gerrie Hondius is schrijver, striptekenaar en zanger.

► Maar zij gaat ook al zeven jaar lang iedere week naar 'de Fanclub' om te oefenen in positief blijven.

Door BRIGIT KOIJMAN

Haar boeken hebben titels als *Als je niks verbeidt dan ben je niks* en *Ik ben God*. Gerrie Hondius (ongeveer 40 of 41, over haar leeftijd doet ze geheimzinnig) schetst als striptekenaar en schrijver haar eigen leven onverbleemd en met zelfspot. Ze maakt de dingen niet mooier dan ze zijn. Een verkrachting op haar zeventiende, de dood van haar moeder die aan kanker leed, *onenightstands* en steeds weer relaties die uitgaan. Ze tekent en schrijft er plastisch over, maar met een grote lichtvoetigheid en zorgeloosheid.

Van 1996 tot 2004 verscheen haar strip *Ansjie Tweedehansje* in *Opzij*. Verder werkt(e) ze onder meer voor *Algemeen Dagblad*, *Esta* en *nrc.next*. In het echte leven weet ze zichzelf met verve aan te prijzen én te verkopen als creatieve duizendpoot. Tekenen, schrijven, schilderen, beeldhouwen, zingen, ze kan het allemaal en dat mag iedereen weten. En schrijven blijkt ze ook nog eens zonder plaatjes te kunnen. Vorig jaar debuteerde Hondius als prozaschrijver met *Ik ontmoete een man*, een honderdtal miniverhaaltjes over de mannen in haar leven. Het boek was genomineerd voor de Academica Literatuurprijs.

Hondius komt in een met verf bespikkelde spijkerbroek en shirt van haar zolderatelier hollen, waar ze bezig is met het beschilderen van een kamerscherm, bedoeld als blikvanger voor haar werk op een kunstmarkt in Laren de volgende dag. Op haar T-shirt staat: 'Hoera, geslaagd!'

Ik ken niemand die zichzelf zo goed op de borst kan kloppen als jij.

„Dank je! (schaterlach). Zoals mijn nieuwsbrieven bedoel je, waarin ik vertel wat ik nu weer allemaal voor geweldigs heb gedaan? Maar die schrijf ik achter mijn computer, hè. In *real life* ben ik niet zo. Laatst was ik op de boekpresentatie van Bert van der Veer, waar allemaal bekende Nederlanders rondliepen, en dan ben ik echt de laatste om op te stappen en een grote bek op te zetten. Dan ga ik eerder in een hoekje zitten schamperen. Om me later af te vragen of ik geen kansen heb gemist.”

Maar je vindt jezelf wel goed.

„Ken je die uitspraak van Nelson Mandela: mensen hebben een grotere angst om te stralen dan om te falen. Dat is me uit het hart gegrepen, en daar wil ik ook echt naar leven. Ik heb een talent gekregen en daar ben ik dankbaar voor. Ik voel de verantwoordelijkheid om er wat mee te doen en om het te laten zien. En dat betekent: me niet bescheiden opstellen.”

Heb je dat moeten leren, of zat het er altijd al in?
„Als kind van een jaar of tien noemde ik mezelf Gigantus de Grote. Terwijl ik klein voor mijn leeftijd was. Dat vond ik leuk.”

Maar je uitstraling is bescheiden, bijna onopvallend. Mensen die je kennen zeggen dat je ook echt zo bent. Hoe rijmen we dat met elkaar?

„Als ik zeg: 'Ik ben God', dan betekent dat dat ik mezelf zo groot mogelijk maak, maar om jou en de mensheid te kunnen dienen. Ik acht mezelf niet beter dan wie dan ook. Want ik ben God, maar iedereen is God. Wij zijn allemaal scheppers die de wereld vormgeven.”

Een vriendin van je zegt: „Gerrie is van een grote onbezorgdheid, maar daar werkt ze hard aan.”

„Dat is wat sterk uitgedrukt, al klopt

Een week als deze

Vrijdag Foto's printen voor portfolio. Feestje bij vriend Martijn.

Zaterdag Kunstmarkt in Laren. Schilderijen, brons, keramiek en boeken mee. Veel complimenten.

Maandag Liedtekst schrijven voor theater de Engelenbak in Amsterdam. 's Middags eerste briefing voor stripproject *Filmfanfare*, in het Filmmuseum. Fanclub-avond. Bij het onderdeel 'complimenten uitdelen' noemde iemand mij een heerlijk versegebakken appeltaart met slagroom. Ze zou me wel willen opeten, zei ze.

Dinsdag Live cartoons tekenen op locatie voor energiematschap in Vught. 's Avonds lied zingen in Engelenbak.

Woensdag Werken aan grote overzichtsposter. Inkleurwerk achter de computer. Veel details. Theateravond in Amsterdam.

Donderdag Uitreiking Academica Literatuurprijs.

het wel dat je moet blijven oefenen. Ik heb een talent voor onbezorgdheid, maar ik heb ook op zeker moment een puur verstandelijk besluit genomen om de wereld met een optimistische blik te bekijken.”

Hoe kwam je daartoe?

„Mijn vader zegt altijd: 'Het leven is geen lolletje', en dat heeft hij mij ook willen bijbrengen. Zijn eigen leven was ook geen lolletje. Hij heeft veertig jaar een baan gehad waarin hij zich ongelukkig voelde. Hij haatte zijn werk als horlogemaker. Hij had liever protheses gemaakt voor gehandicapte kinderen. Daarom waarschuwde hij mij dat ik van mijn hobby, tekenen, vooral niet mijn beroep moest maken want dan zou ik er geen hekel aan krijgen. Terwijl ik juist zo blij ben dat ik het wel heb gedaan.”

Je koos voor jouw hobby...

„Ja, mijn vader dacht dat hij geen keuze had, maar dat geloof ik niet.

Het leven is wat je er zelf van maakt, en dan kun je er ook maar beter een lolletje van maken en geen tranendal. En natuurlijk kunnen je desondanks vervelende dingen overkomen, maar het is de kunst om die te beschouwen als iets positiefs, omdat je ervan kunt leren. Bijvoorbeeld als iemand je heel erg kwetst. Dat kun je zien als een cadeautje, want die persoon raakt namelijk een snaar bij je, en dat kan je inzicht geven in jezelf of in je leven.”

Lukt het om zo positief te denken?

„Steeds beter. Maar ik moet dat dus wel blijven oefenen.”

Hoe doe je dat?

„Met de fanclub bijvoorbeeld. Al zeven jaar lang kom ik elke week samen met een groepje mensen, om positieve energie naar elkaar toe te stralen, zodat je inspiratie kunt opdoen en je wensen waarmaken. In Nederland is Willem de Ridder met die fanclubjes begonnen, de man die in de jaren zestig de bladen *Hitweek* en *Aloha* oprichtte en later verhalenverteller werd. In zijn *Handboek Spiegelgeloof* staan de principes uitgelegd. De basisgedachte is dat we allemaal onderdeel van één geheel zijn, hoe je dat ook noemt – liefde, God, de kosmos – en dat alles goed is zoals het is. Je bent perfect zoals je bent. En daar bekrachtigen we elkaar in, als onderlinge 'fans'.”

Hoe gaat dat in zijn werk?

„We zitten rond een tafel en houden elkaars handen vast om de energie in de groep te harmoniseren. Eén van ons leest een tekst voor waarin we om steun vragen van iedereen in het universum. Daarna werken we een vast programma af van anderhalf uur. Een onderdeel is 'de gevoelsbestelling'. Om de beurt spreken we een doel uit dat we willen bereiken, en de rest van de groep straalt dat in door de handpalmen op de ander te richten en te zeggen: 'Ik hou van jou, precies zoals je bent en ik steun jou helemaal met al je kracht, grootsheid en overvloed aan mogelijkheden.’’

Hoe heeft die fanclub je veranderd?

„Ik heb heel veel vertrouwen gekweekt. In alles. Een praktisch voorbeeld is als ik bezig ben aan een opdracht. Vroeger zat ik dan geregeld in de stress of de opdrachtgever het wel goed vond, en of het wel op tijd af kwam. Tegenwoordig ga ik er zelfs onder de meest krankzinnige omstandigheden vanuit dat het wel goed komt. En dat gebeurt dan ook. En verder, tja... Ik vind het gewoon lekker. Het is een antwoord op het cynisme.”

U heeft toch helemaal geen aanleg voor cynisme?

„Niet echt, maar als je mij tien jaar geleden gezegd zou hebben dat ik elke week in een groepje zou zitten en zou zeggen 'ik hou van jou precies zoals je bent', met handjes vasthouden en zo... Tja, dan had ik dat echt helemaal niks gevonden. Zweverige heksentrop.’’

► Joost

Praten als Kershaw

Alweer het Ambassade Hotel. Het is luxe, ligt aan een gracht, het personeel is adequaat en op de begane grond ligt 'de bibliotheek', een kamer zonder ramen waar het altijd net drie of vier graden te heet is. Alle Nederlandse uitgeverijen stoppen hun buitenlandse auteurs in dit hotel. Ik interviewde er A.M. Homes, Michael Chabon, Ian McEwan, Jay McInerney, Aifric Campbell.

Ik schat dat de helft van alle schrijversinterviews die je in de krant leest zich hier hebben afgespeeld. Ik kan geen schrijversinterview lezen zonder de interviewer voor te stellen in die kamer, peentjes zwetend.

Vandaag Ian Kershaw – en daar heb ik zin in. Kershaw's tweedelige biografie van Hitler wordt gezien als dé definitieve biografie. Nu heeft hij een slim boek uit, *Tot de laatste man*, over de vraag waarom de Duitsers nog zo lang een kansloze oorlog hebben doorgevochten.

Kershaw is een vrolijke zestiger, volledig op zijn gemak met zijn kennis en zijn aanzien. Hij antwoort kalm, geamuseerd, in volzinnen. Hij bestelt een heel goed uitziende clubsandwich, die hij vervolgens het hele gesprek niet aanraakt – als zo'n doberman die pas op de kluift duikt als zijn baasje hem het signaal geeft.

Ik interviewde de beruchte essayist Christopher Hitchens ooit hier. Inmiddels is Hitchens ziek. Deze maand verscheen een vuistdikke essaybundel van hem, *Arguably*, waarin hij schrijft dat zijn arts hem nog een jaar gaf – een jaar geleden. In *Arguably* staat een

lang essay over het eerste deel van Kershaw's Hitlerbiografie.

Hij geeft een mooie parabel: in *Silence of the Lambs* wordt een verminkt vrouwenlichaam aangevonden, de detectives vinden in haar keel een nachtvinder, die daar bewust geplaatst lijkt. „Somebody”, zegt iemand met een pinnet, „grew this guy. Fed him honey and nightshade. Kept him warm. Somebody loved him.”

Hitler, schrijft Hitchens, was een kakkerlak, maar iemand kweekte hem en hij werd op precies het juiste moment in de strot van het Duitse volk gepropt.

Ik vertel Kershaw dat de partij-ideoloog van de PVV, Martin Bosma, in een boek geschreven heeft dat Hitler geen nationaal-socialist was, maar een socialist. Ik baal er zelf van dat ik Wilders ter sprake breng, de sprong van Hitlers partij naar de PVV is te veel gemaakt, te voorspelbaar – maar Kershaw veert op. De vriendelijkheid is verdwenen: „Zo'n Bosma heeft of niets van nationaal-socialisme begrepen, of hij liegt.”

Hij argumenteert sneller dan ik kan opschrijven, en terwijl ik dat doe, denk ik alleen maar „Wow, waarom praat niemand zo tijdens de Algemene Beschouwingen?”

JOOST DE VRIES

► op drift

„Er spoelen regelmatig dode bruinvissen aan op de Nederlandse stranden. In 2008 was ik bij een dissectie van deze dode dieren. Ze worden verzameld voor biologen die samen met dierenartsen hun doodsoorzaak onderzoeken.”

Sarah Engelhardt (1980) is fotograaf en marien bioloog. Dit beeld is van de serie aangespoelde bruinvissen. Vandaag de laatste aflevering van *Op drift*.

► ik@nrc.nl

Mijn man heeft een fiets uit de tijd dat het nog een rijwiel heette (1953). Altijd netjes bijgehouden en steeds vervangen wat er vernieuwd moest worden. Dit jaar leek het mij geen onverdiende luxe hem een nieuwe fiets te geven voor zijn verjaardag. Niet zo maar eentje, maar echt een op maat maakte. Het leek ons geen enkel probleem van zijn oude rijwiel af te komen. Wij wonen in de

binnenstad van Amsterdam, in de Jordaan. Tegenover ons huis staat een fietsenrek. We parkeerden hem met open slot. Elke dag kijk ik uit het raam. Nu al tien dagen. Geen junk gezien.

CORA DUIN

► Ook een ikje maken? Stuur maximaal 120 woorden naar ik@nrc.nl